

Čís. 15974.

Zažalováním pohledávky proti původnímu dlužníku se nepřerušuje promlčení proti tomu, kdo dluh před tím převzal (§ 1406, odst. 2, obč. zák.).

**Rozsudek odsuzující původního dlužníka nemá účinků proti přejímá-
teli dluhu, jenž nebyl stranou ve sporu ani nepřevzal dluh rozsudkem
zjištěný (judikátní dluh).**

(Rozh. ze dne 31. března 1937, Rv I 1457/35.)

Proti žalobě na zaplacení zažalované částky z důvodu převzetí dluhu (§ 1406 obč. zák.) namítla žalovaná mimo jiné i promlčení, ježto byla žaloba podána po třech letech. Soud první stolice zamítl zčásti žalobu z věcných důvodů, neuznav námitku promlčení, vycházející z názoru, že pro převzetí dluhu platí řádná lhůta třicetiletá. Odvolací soud žalobě v napadené části vyhověl a v otázce, o niž tu jde, uvedl v důvodech: Prvý soud právem pokládal námitku promlčení za bezdůvodnou. Vždyť i žalovaná ve svém odvolání uvádí, že před podáním žaloby vedla žalující firma proti původnímu dlužníku exekuci, ovšem bezvýslednou, pro celý dluh, čítaje v to i částku uplatněnou proti žalované, a nepopřela žalobní tvrzení, že původní dlužník Karel L. byl pro nezaplacení dlužné částky žalován. Z toho však ve spojení s výpovědí svědka F. M. potvrzujícího, že byl na podanou žalobu odsouzen, plyne, že jest zde rozsudkový exekuční titul, jímž nastalo přerušení promlčení a který založil promlčecí lhůtu třicetiletou.

Nejvyšší soud obnovil v napadené části rozsudek prvního soudu.

Důvody:

Výtka právní mylnosti jest odůvodněna. Žalovaná převzala dopisem ze dne 22. března 1930 dluh svého bratra K. L. u žalobkyně za dodané hospodářské stroje ve výši 4.200 Kč. Ježto nevyšly najevo skutečnosti, z nichž by bylo možno souditi na to, že dosavadní dlužník K. L. měl tím býti platebního závazku zproštěn, nutno míti za to, že žalovaná ručila za převzatý dluh vedle dosavadního dlužníka ve smyslu § 1406, odst. 2, obč. zák. Tímto převzetím dluhu žalovanou nebyl právní důvod převzatého dluhu změněn a žalovaná mohla uplatňovati veškeré námitky, jež vznikají z právního poměru mezi věřitelkou (žalobkyní) a dosavadním dlužníkem (§ 1407, odst. 1, obč. zák.). Ježto pro žalobkyninu pohledávku proti K. L. platila tříletá promlčecí lhůta, neboť šlo o pohledávku uvedenou v § 1486 č. 1 obč. zák., byla i žalovaná oprávněna namítati proti nároku příslušícího žalobkyni na zaplacení převzatého dluhu promlčení tříleté. Při převzetí dluhu žalovanou byly stanoveny nové platební lhůty, odchylné od původních platebních lhůt, a splatnost převzatého dluhu byla v poměru mezi žalobkyní a žalovanou nově upravena. Žalovaná zaplatila po převzetí dluhu tři splátky po 1.000 Kč, nezaplatila však poslední splátku splatnou v červnu 1930, a počala proto

tříletá promlčecí lhůta proti ní plynouti od konce června 1930 a končila koncem června 1933. Žaloba proti žalované byla však podána teprve dne 27. listopadu 1933, tudíž po uplynutí tříleté promlčecí lhůty. Jest proto námitka promlčení, vznesená žalovanou, odůvodněna. Že by byl dluh L-ův pravoplatným rozsudkem zjištěn již v době, když jej žalovaná převzala, takže by i proti ní platila třicetiletá promlčecí lhůta, a že tedy šlo o dluh judikátní, žalobkyně v řízení před prvním soudem vůbec nevrzdila. I kdyby z tvrzení uvedených v žalobě bylo lze usuzovati, že minila dluh judikátní, nelze se zřetelem na obsah dopisu žalované ze dne 28. března 1932 správně k takovému závěru dospěti, poněvadž v dopise tom je teprve zmínka o žalobě proti K. L-ovi a o budoucím ústním jednání. Příslušné tvrzení v dovolací odpovědi je nepřípustnou novotou, k níž nelze přihlížeti. Skutečnost, že žalobkyně zažalovala svou pohledávku proti dosavadnímu dlužníku poté, kdy žalovaná převzala jeho dluh jako spoludlužnice, mohla mít právní účinky pouze mezi zúčastněnými stranami, a nemá proto pro otázku promlčení pohledávky proti žalované významu. Zažalováním pohledávky proti dosavadnímu dlužníku nastalo přerušení promlčení pouze vůči němu (§§ 12, 1497 obč. zák.). Pravoplatným odsouzením dosavadního dlužníka byl jeho závazek vůči žalobkyni přeměněn v dluh judikátní, který se promlčuje v třiceti letech, avšak vůči žalované, o které nebylo tvrzeno, že byla stranou v uvedeném sporu anebo že převzala judikátní dluh původního dlužníka, neměl spor a v něm vynesený pravoplatný rozsudek žádných právních účinků. Hledíc k tvrzení žalobkyně při roku dne 26. května 1934, že promlčení bylo přerušeno dopisy tam blíže uvedenými, bylo třeba zabývat se i touto otázkou. Než ani dopis žalované z 28. března 1932, ani z 24. července 1934, ani z 23. srpna 1933 neobsahují uznání pohledávky žalovanou. Neboť v prvním dopise žádá žalovaná jen jménem svého bratra o zpětvzetí žaloby proti němu podané a o poshovění, nezmiňujíc se při tom nikterak o vlastním závazku. V posledních dvou dopisech odmítá žalovaná jakýkoli požadavek žalobkynin. Nebylo tudíž promlčení těmito dopisy přerušeno, nehledíc k tomu, že poslední dva dopisy byly psány již po skončeném promlčení.

Čís. 15975.

Ujal-li se pachtýř zbytkového statku hospodaření na něm, aniž vyčkal, až bude pachtovní smlouva schválena Státním pozemkovým úřadem, a schválil-li řečený úřad dodatečně sjednanou smlouvu za určitou minulou dobu, jest pachtýř pachtovní smlouvou za tuto dobu vázán a propachtovatel jest oprávněn požadovati na něm, aby plnil závazek k placení veřejných dávek.

(Rozh. ze dne 31. března 1937, Rv I 2214/36.)

Žalobci, přidělci zbytkového statku B., se na žalovaném pachtýři řečeného statku domáhají zaplacení daně pozemkové a domovní a přírůžek k nim — předepsaných jim z uvedeného statku příslušnými úřady